

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
Teologická fakulta
Kněžská 8, 370 01 České Budějovice

HODNOTENIE BAKALÁRSKEJ PRÁCE
Oponentský posudok

Meno a priezvisko autorky: Veronika Škávová

Vedúci práce: Mgr. Lucie Maliňáková

Titul práce: *Vývoj šikany a zkušenosti dětí se šikanou v letech 2011-2014 mezi žáky 5., 6. a 8. tříd ZŠ J. K. Tyla Písek*

Bakalárska práca (BP) Veroniky Škávovej je venovaná veľmi pálčivému problému šikanovania, ktorý skúma na konkrétnej vzorke žiakov zo ZŠ J. K. Tyla v Písku. Autorka rozdelila BP okrem Úvodu a Záveru na tri základné časti. V prvej, teoretickej, prezentuje problematiku šikanovania v jej základných bodoch. Druhá časť predstavuje metodologické uvedenie do tretej, výskumnej časti. Vo všetkých častiach BP konvenuje s témou avizovanou v jej názve, po stránke štrukturálnej je prehľadná, autorka korektne pracuje so sekundárnou odbornou literatúrou a citácie riadne dokladá.

Musím však konštatovať, že BP sa stáva do istej miery problematickou, ak zameriame pozornosť na jej štylistickú a formálnu stránku. Formulácie vykazujú dostatočnú mieru samostatnosti tam, kde autorka nepreberá informácie z iných zdrojov. Avšak práve na tých vlastných miestach môžeme vidieť štýl, ktorý má skôr neodborný charakter a ako taký je pre použitie v BP nevhodný až nepatričný [napr. „perfektně rozpracováno“ (s. 11); „může si je sebou vláčet po celý zbytek života“ (s. 19); „nám nemůže moc pomoci“ (s. 25); „našlo se pár jedinců“ (s. 38); „řeší otázku, tázající se“ (s. 38)]. Ide obvykle o pasáže, kde sa prejavuje osobná skúsenosť autorky. Čo v BP nie je nutné a pôsobí trochu, ba až dosť ťažkopádne, je uvádzanie na začiatku (pod)kapitol toho, čo v nich bude nasledovať (porov. napr. 1.3, 1.4, 1.5, 1.5.1. atď.). V prvej, teoretickej časti by sme privítali väčšiu snahu o vlastné formulácie než uvádzanie dlhých citácií, zvlášť na záverečných stránkach prvej časti. Vo výskumnej časti pôsobia písané, teda „negrafické“ časti akoby boli písané „horúcou ihlou“, čo dosvedčujú i niektoré formálne nedostatky (pozri tu nižšie).

Čo sa týka práve formálnej stránky, nemôžeme neuviesť nie malé (a nie všetky) formálne nedostatky, resp. „nedovečnosti“: Už v názve je chyba „mezi“; s. 6 – „roku 1014“; s. 8 – „této

listiny?"; s. 15 – „výskyt sociálne patologických javů“; s. 17 – „(Srov. **t**amtěž)“; s. 18 – „spíše je, než“, „o tom, zda“; s. 20 – „Většinou jde o děti“; s. 21 – nemá být náhodou „narcistické sklony“?; s. 22 – „agresy a ty, kteří“; „Jedná se o tyto:“ – mechanizmy?; s. 24 – k 1.6 – nie je jeden krátky odstavec príliš málo na jednu podkapitolu?; s. 25 – v poslednom odstavci sa strieda jednotné a množné číslo; s. 28 – „Při běžné výuce ... vzdělávání.“ – v tejto vete, zdá sa, niečo chýba; s. 30 – Hendl – tento autor nie je uvedený vzadu v bibliografii; odst. 1: „budu ... pozorovat“ – výskum už prebehol, takže budúci čas je nepatričný, podobne v treťom odstavci; „mládeže s danou“; „či vyvrátit, by se“; „jména, Čísla“; s. 32 – „se výzkumu zjasnil jiný počet žáků“; „Pro již zmiňovaný dotazník moje jsem připravila...“(?); charakteristika dotazníku v poslednom odstavci by mala byť vložená pred 2.5 do 2.4; s. 33 bod 9 – mal by tam byť zrejme uvedený aj „kamarád“, nielen „kamarádka“; s. 35 – „zda toho žáci byli vědomi“; s. 36 – „Sedm respondentů neodpověděli...“; „napsali, že“; s. 37 – „graf se zaměřuje opět na oběti“; s. 42 – „jednu ze tří hypotéz“ – ale na s. 33 je formulovaných 9 hypotéz!, takže ktoré tri konkrétne?; s. 43 – „Bud“; s. 44 – „přesto“; s. 48 – „se bud' ... učí, a proto je ostatní šikanují. **5 si se zas domnívají...**“; s. 49 – „kamarád/ka, „spolužák/spolužačka““; „část respondentů“; „o problém bud' ..., či ...“; „Předpokládám...“; s. 54 – nedokončená myšlienka: „ani nebyla šikanována, avšak když se zamyslíme nad výrokem pana Bendla.“ – nemá byť na konci čiarka?; s. 55 – „nedokáže se bránit, ba tudíž“; s. 58 – „doporučené“.

Pri formulácii typu „dítě ve věku 12 let shlédlo za svůj život zprostředkovaním různé elektroniky zhruba 12000 vražd!“ (s. 10) by bola vhodná poznámka, že to platí pokiaľ nie výlučne, tak určite predovšetkým o vyspelých krajinách.

Kap. 1.3 na s. 16 nie je príliš prehľadná, pôsobí skôr dojmom akéhosi „zlepenca“; tiež vo vete „Šikanování se rozlišuje na dvě základní nepřilíš časté formy.“ nejde o rozporné tvrdenie? Bud' sú to dve základné formy, a preto je pod ne možné zahrnúť väčšinu javov, alebo tieto dve formy nie sú príliš časté, ale potom nemôžu byť základné – aké sú potom tie časté formy? Takisto si myslím, že pravá a nepravá forma šikanovania nie sú dostatočne vysvetlené.

Na s. 18 pri bibliografickom odkaze „KOLÁŘ, 39“ chýba rok, ktorý by špecifikoval, o ktorý titul ide. V BP sa opakovane odkazuje na KOLÁŘ, 2001, v bibliografii sú však uvedené dve diela tohto autora z toho istého roku, takže bez ďalšieho upresnenia nie je jasné, z ktorého autorka cituje. V spôsobe bibliografického citovania v texte BP autorka niekde dáva čiarky za autora/autorov, inde nie (pre porovnanie pozri napr. s. 21: „MATĚJOVÁ 2010“ a „KUBATOVÁ, 2009“).

Podľa obsahu podkapitoly 1.5.4.1 na s. 23 si myslím, že táto nepatrí pod 1.5.4, pretože triedny učiteľ tu nie je prezentovaný kladne, totiž ako zástanca obete, ale ako potenciálny spoluvinník.

Na s. 33 v bode 9 má byť doplnené „**nejdříve** třídnímu učiteli“ (porov. s. 53)?, resp. išlo o to, či to vôbec povie triednemu učiteľovi? Samotná otázka 9 na s. 43 vo svojej formulácii

nehovorí o prioritných osobách, ale len o fakte, komu by sa obeť zverila. Dá sa jedno s druhým kauzálne prepojiť?

Nie je náhodou na s. 50 rozpor vo výpovedi? Autorka predpokladala, že obeť šikanovania sa najskôr zverujú triednemu učiteľovi (3. hyp.), ale zároveň čakala, že prví budú rodičia...

Autorka na s. 56 konštatuje, že „Praktická časť mé práce totiž potvrdzuje...“. To je síce pravda, ale tiež aj nepotvrďuje výroky knižných autorov, čo by tiež malo byť explicitované.

Vcelku, aj napriek uvedeným niektorým formálnym nedostatkom, vnímam túto BP kladne, pričom za jej najväčšiu „devízu“ považujem veľmi osobnú zainteresovanosť autorky a jej nasadenie pre túto tému. Oboje je v práci výrazne prítomné.

Prácu hodnotím: **veľmi dobre**.

České Budějovice, 12. 5. 2014

Július Pavelčík